

Blazovich László (Szeged, Magyar Nemzeti Levéltár Csongrád Megyei Levéltára):
Kolozsvár, a szabad királyi város

Kolozsvár városi fejlődését a királyoktól kapott kiváltságlevelekben rögzített szabadságjogok segítették elő. V. István király hospeseket telepített a városba, akiknek – mint más esetekben is – a magukkal hozott jogok gyakorlását engedélyezte. Bár később az erdélyi püspöknek adományozta a települést, annak fejlődése nem állt meg, amit a Károly Róbert király oklevelében megfogalmazott kiváltságok bizonyítanak. A hospes község várossá alakulását bizonyítja az 1377-ben I. Lajos királytól kapott pecséthasználat.

Bár Kolozsvár nem tartozott a tárnoki városok (szabad királyi városok) közé, azok ugyanis zárt kört alkottak, ahová más városokat nem engedtek be, a budai joggal és a belőle kialakult tárnoki joggal élt. Ezt bizonyítja Szilágyi Mihály 1458-as és a budai tanács 1488-as oklevele. Továbbá az, hogy a Budai jogkönyv egy másolati példánya Kolozsvár számára készült. Még akkor is így áll a dolog, ha ismerjük bírósági fellebbviteli fórumként Nagyszebent tekintették, és nem a távol fekvő Budát. Kiváltságai alapján Kolozsvárt a 15. századtól mindenképpen a budai joggal élt királyi szabad városok közé sorolhatjuk.